

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ ІТ-СЕКТОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Ільчук О. С., доц. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського);
Ягуцин А. Ю., студ. (гр. БС-01, ФБМІ КПІ ім. Ігоря Сікорського)*

Анотація. Тези розглядають особливості організації роботи підприємств ІТ-сектору в умовах військового конфлікту на території країни. В роботі проаналізовано основні виклики та проблеми, з якими стикаються ІТ-компанії в період воєнних дій, зокрема питання забезпечення безперервності бізнес-процесів, збереження кадрового потенціалу, організації дистанційної роботи, забезпечення інформаційної безпеки. Досліджено ефективні стратегії управління персоналом в умовах війни, зокрема заходи з психологічної підтримки співробітників, організації навчання та підвищення кваліфікації кадрів. Результати дослідження можуть бути корисними для менеджерів ІТ-компаній, які прагнуть ефективно організувати роботу підприємств в складних воєнних умовах.

Ключові слова: Організація роботи підприємств, робота під час війни, ІТ-сектор, інформаційні технології, дистанційна робота, воєнні дії.

Annotation. The thesis examines the peculiarities of organizing the work of IT sector enterprises in conditions of military conflict on the territory of the country. The paper analyzes the main challenges and problems faced by IT companies during the war, particularly the issues of ensuring business continuity, preserving human resources, organizing remote work, and ensuring information security. Effective personnel management strategies in wartime have been studied, including measures for psychological support of employees, organization of training and advanced training of personnel. The results of the study can be useful for IT company managers who seek to effectively organize the work of enterprises in difficult war conditions.

Keywords: Organization of enterprise work, wartime work, IT sector, information technology, remote work, military operations.

Вступ. Організація виробництва – це сукупність принципів, форм та методів, заходів, які забезпечують раціональне поєднання робіт та процесів праці з предметами та знаряддями праці на підприємстві в часі та просторі. Головна мета організації виробництва – забезпечити високу економічну та соціальну ефективність функціонування підприємств. Водночас із генеральною метою підприємства – виробництвом і реалізацією матеріальних благ для задоволення потреб покупців – підприємство прагне досягти безліч окремих цілей: економічних, соціальних, техніко-технологічних, екологічних та інших [1].

Аналіз стану питання. На момент написання цієї роботи ми маємо наочний приклад ситуації, що вимагає від менеджерів та відповідальних осіб на підприємствах ІТ-сектору систематизованих дій для збереження якісної роботи

підприємств в умовах військових дій. У нас вже є достатньо даних, щоб визначити найкращі практики у цьому процесі та дати оцінку кожній із них.

Мета роботи: В умовах військових дій, забезпечення ефективності підприємства є особливо складним. Тому ця робота має на меті розширити та систематизувати знання що стосуються цієї теми та виділити найкращі практики.

Методики, матеріали і результати досліджень. Об'єктом дослідження стануть ІТ-підприємства різної величини, що працювали онлайн, офлайн або в змішаному режимі та мали працівників, що живуть на території України або інших держав, які мали або мають збройний конфлікт на своїх територіях.

Згідно з Українським звітом про ІТ-галузь на 2022 рік, у 2021 році ІТ-індустрія зросла на 36%, з 5 мільярдів доларів до 6,8 мільярдів доларів у експорті.

Незважаючи на війну та її виклики, ІТ-сектор залишається важливим стимулом економіки України та швидко розширюється. Внесок цієї галузі в ВВП країни поступово зростає [2].

ІТ-підприємства та їхні робочі колективи мають певні особливості у роботі. Це стосується і їхніх викликів, інструментів та певних загальноприйнятих практик серед членів індустрії.

Особливості організації роботи ІТ-підприємств полягають у наступному:

1. Гнучкі графіки роботи та можливість віддаленої зайнятості.
2. Командна проектна робота. ІТ-проекти виконуються командами розробників різних спеціалізацій, тому потрібна ефективна взаємодія та комунікації.
3. Застосування гнучких методологій, наприклад Agile та Scrum для швидкого реагування на зміни та часті оновлення продукту.
4. Акцент на цінності персоналу для компанії.
5. Використання сучасних технологій в управлінні проектами, комунікаціях, документообігу: Jira, Slack, Office 365, EDMS і т.д.
6. Неформальна організаційна культура та горизонтальні комунікації між співробітниками різних рівнів.

В історії світу, воєнні конфлікти завжди викликали серйозні виклики для бізнесу та економіки. Організація роботи підприємств у таких умовах вимагає від підприємців і керівників великої винахідливості, стратегічного мислення та здатності швидко адаптуватися до нових умов.

Однією з основних проблем для бізнесу під час війни є забезпечення ресурсів та виробничих можливостей. Умови військового конфлікту можуть призвести до обмежень у постачанні сировини, зниження продажів та втрати ринків збуту. Крім того, військові дії можуть призвести до знищення виробничих об'єктів та інфраструктури, що є великим викликом для підприємств.

У процесі дослідження було проаналізовано практичний досвід організації роботи ІТ-підприємств в умовах війни. Для цього було вивчено кейси провідних ІТ-компаній України та зарубіжжя, які зіткнулись з викликами військового конфлікту на своїй території. Розглядався досвід як керівників компаній, так і профільних адміністративних департаментів (HR, ІТ, безпека тощо) щодо забезпечення безперервності бізнес-процесів, збереження кадрового потенціалу,

налагодження віддаленої роботи та вирішення інших організаційних проблем. На основі аналізу виявлених кращих практик та вивчення помилок у подальших висновках буде запропоновано ефективні моделі та рекомендації для адаптації ІТ-бізнесу до умов ведення діяльності під час війни.

З досвіду цих працівників та керівників компаній, ми можемо виділити наступні складнощі:

- мобілізація членів команд;
- небезпека для членів команд;
- додаткові витрати на забезпечення працівників необхідним комфортом та безпекою;
- в той самий час, компанії використовували такі інструменти та методи для того, щоб мінімізувати усі негативні ефекти військових дій у країні;
- постійна комунікація з працівниками;
- максимальне забезпечення безпеки працівників;
- надання всіх можливих для компанії видів допомоги облаштувати безпечне робоче місце;
- реорганізація команд відповідно до того, які працівники можуть виконувати роботу.

Висновки. Представлені тези розглядають актуальне питання організації роботи підприємств ІТ-сектору в умовах військового конфлікту. Проведений аналіз виявив ключові виклики та проблеми, з якими стикаються ІТ-компанії в період воєнних дій, зокрема забезпечення безперервності бізнес-процесів, збереження кадрового потенціалу, організацію дистанційної роботи та інформаційну безпеку.

На основі вивчення кращих практик управління ІТ-підприємствами в умовах війни, було запропоновано ефективні стратегії для вирішення цих проблем.

Отримані результати та сформульовані на їх основі рекомендації можуть бути корисними для керівників ІТ-компаній, які прагнуть зберегти ефективність роботи своїх підприємств в умовах військового конфлікту.

Література

1. Економіка та організація виробництва. Веб-посібники ВНТУ. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/35prychepa_ekonomika_ta_organizaciya_vyrobnictva/6.html (дата звернення: 13.04.2024).

2. Прасад А. Український експорт іт-послуг у 2022 році склав \$7,3 млрд. це найбільший показник за всю історію існування галузі в країні – forbes.ua. Forbes.ua | Бізнес, мільярдери, новини, фінанси, інвестиції, компанії. URL: <https://forbes.ua/news/ukrainskiy-eksport-it-poslug-u-2022-rotsi-sklav-73-mlrd-tse-naybilshiy-pokaznik-z-pochatku-isnuvannya-galuzi-v-kraini-31012023-11421> (дата звернення: 13.04.2024).